No. 35. ANNO 1850. ARNHEMSCHE COURANT. Dingsdag 19 Februari.

Het gouverneur-generaalschap van Indië.

Het berigt der aanstaande terugkomst van den tegenwoordigen gouverneur-generaal van Nederlandsch Oost-Indië, heeft aanleiding gegeven tot het noemen van eenige avontuurlijke namen als zijne opvolgers. Zonder aan deze geruchten eenig gewigt te hechten, is het echter niet zonder nut bij deze gelegenheid weder eens het oog op Indië te vestigen en de aandacht te vestigen op de vereischten, die, vooral thans, voor eenen zoo gewigtigen post noodig zijn. Het begeven van het gouverneur-generaalschap van Indië, is eene zaak niet alleen van het departement van Koloniën, maar waarin het gansche ministerie gemoeid is, eene zaak van belang voor het geheele land. Het moederland niet alleen heeft behoefte aan hervorming, Indië eischt die in geene mindere mate. De keus van den nieuwen gouverneur-generaal moet het sein wezen, dat ook voor Indië een nieuwe dag is aangebroken. Ook Indië moet moreel en materiëel opgebeurd worden; ook daar moet autocratisch bestuur voor constitutionele regering wijken.

Men weet, wat tot nu toe de gouverneur-generaal van Indië was. Een instrument in de hand van den minister van Koloniën, vermogend om kwaad en magteloos om goed te doen. »Hij draagt in Indië teregt den naam van *Toean besar*. De gouverneur-generaal is hier inderdaad *de Groote Heer*, tegenover de duizenden Europesche ingezetenen en de millioenen inboorlingen van zijn onmetelijk gebied. Hij oefent eenen invloed uit op hun lot, grooter dan die van den Koning der Nederlanden op dat zijner onderdanen in Europa; zijne magt is in dat opzigt bijna onbegrensd. Hij stelt hen aan tot de hoogste waardigheden van den staat (de raden van Indië, de kommandanten der land- en zee-magt en de president van het Hoog Geregtshof alleen uitgezonderd) en hij zet de aanzienlijkste ambtenaren af; hij verhoogt en vernedert; hij deelt gunsten uit en weigert ze; hij stuit het regt in zijnen loop of beveelt eene geregtelijke vervolging; hij sluit tractaten, maakt oorlog en vrede, stelt vorsten op den troon of zendt hen weg in ballingschap; hij is de zon, waarop aller oogen gerigt zijn; als hij lacht dan lacht ieder, als hij ernstig ziet dan trekt de gansche menigte haar gelaat in een' plooi; als hij bedroefd is dan weenen allen die hem naderen met den weenende. Hij is een despoot, zoo groot, als Europa er thans geen meer bezit. Hij kastijdt en de lijder kan zich over zijn ongeluk niet eens beklagen, want de drukpers ligt gebonden aan zijn' almagtigen wil. Nooit wordt zijn onschendbare naam onder de oogen van het publiek gebragt, of hij is gehuld in eene wolk van lofredenen en een' nimbus van vleijerij. — Dat is hij tegenover ons Indiërs, maar tegenover zijnen Heer en Meester, dat is de minister van Koloniën, is hij een dienstwillig dienaar. Zoo is hij een zonderling verschijnsel in de politieke wereld, in wien de hoogste magt met de meeste afhankelijkheid zich vereenigt; en het ongelukkigste van deze tweeslachtigheid, deze anomalie, is, dat zij den *toean besar* ruimschoots in de gelegenheid stelt, om kwaad te doen als hij wil, maar belemmert in ondernemingen van algemeen nut, in krachtdadige maatregelen tot heil van Indië, en in alles wat van blijvende waarde zou zijn voor de ontwikkeling der materiëele en morele krachten dezer landen. Ik wil dit eens met een voorbeeld ophelderen. Verondersteld, dat een gouverneur-generaal zijne familieleden, zijne protegés, zijne goede vrienden, — grootendeels ongeschikte en onbruikbare sujetten, — in de belangrijkste betrekkingen wilde brengen, wie zou het hem beletten? Verondersteld, dat hij, door onbillijkheid op onbillijkheid en onregtvaardigheid op onregtvaardigheid te stapelen, zoowel de Inlandsche als Europesche bevolking van zich, en dus van het gouvernement, afkeerig maakte, wat zou hem daarin verhinderen? Maar nu heeft hij ingezien, dat het aanleggen van spoorwegen in sommige streken van Java millioenen handen, die voor het transport gebruikt worden, aan nuttiger en voordeeliger werkzaamheden, aan den landbouw b. v. zal geven. Terwijl tegenwoordig de Javaan den arbeid verrigt van lastdieren en onbezielde werktuigen, zal hij dan dien verloren tijd aan het bewerken van zijne *sawah's*, of aan huiselijke bezigheden, of aan de verzorging zijner kinderen kunnen toewijzen. De *toean besar* is overtuigd, dat spoorwegen dit heerlijke eiland als door een' tooverslag onbegrijpelijk ver zullen vooruitbrengen op den weg van ontwikkeling en beschaving. Hij benoemt commissiën, hij beveelt het opnemen van terreinen, hij laat berekeningen maken — maar de minister van Koloniën komt met zijn *veto* tusschen beiden, en de *Groote Heer*, op wiens oogwenk duizenden beven, onderwerpt zich eerbiedig." (1)

Deze anomalie moet ophouden. De gouverneur-generaal moet niet langer een half-god half-slaaf zijn, maar de constitutioneele dienaar eener constitutioneele regering, met de behoorlijke magt voorzien om in zijnen werkkring vrij en zelfstandig te handelen, doch steeds verantwoordelijk voor hetgeen hij verrigt, en binnen wettelijke grenzen gebonden. Er moet harmonie zijn tusschen de regering in het moederland en de regering in de koloniën, met [illegible] verscheidenheid in vorm en toepassing naarmate van de verscheidenheid van toestanden en omstandigheden. Het gouverneur-generaalschap moet juist het omgekeerde zijn van wat het tot nu toe geweest is: de willekeur moet onmogelijk gemaakt en de kring der wettige bevoegdheden uitgebreid worden. De gouverneur-generaal moet de belangen van Nederland behartigen, maar daarom het belang van Indië niet verwaarloozen of op den achtergrond stellen. Indië is óók Nederland, en de Indiërs hebben niet alléén *verpligtingen* maar ook *regten*.

Het voorschrift van art. 59 § 2 der grondwet: »De reglementen op het beleid der regering aldaar" (der koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen) »worden door *de wet* vastgesteld," geeft de geschiktste gelegenheid aan de hand om het nieuwe gouverneur-generaalschap met de nieuwe wettelijke regeling in te wijden en het op eenen vasten constitutioneelen grondslag te vestigen. Geschikter tijd dan deze om te reorganiseren, is niet ligtelijk te vinden en men mag van den ijver des ministers van Koloniën verwachten, dat hij deze gelegenheid, om het bewijs zijner liberale gezindheid te leveren, niet zal laten voorbijgaan. Het departement van Koloniën is niet zoo met werkzaamheden overkropt, of men mag zich vleijen eerlang althans, het reglement op het beleid der regering in Oost-Indië aan de Kamers te zien voorleggen, die zekerlijk niet achter zullen blijven met deze aangelegenheid ijverig ter harte te nemen. En de klagten over den tweeslachtigen toestand des gouverneurs-generaal, volgens het tegenwoordig reglement, zijn zoo algemeen, dat het wel niet noodig zal zijn op dit punt bepaaldelijk de aandacht te vestigen. De Janus-rol van aan de eene zijde oppermagtig Oostersch despoot, aan de andere zijde onderdanig Europeesch geëmploijeerde, is noch van onzen tijd, noch van onze regering.

Op eene goede organisatie van bestuur komt veel, maar niet alles aan. De beste regeling wordt onvruchtbaar, wanneer men tot uitvoerders geene personen kiest, geschikt en gezind om haar naar waarheid en in opregtheid in praktijk te brengen. Menschen, die zich in andere betrekkingen versleten hebben, zijn niet bruikbaar; menschen met goede voornemens voldoen niet. Men moet eenen man hebben, die overtuigd is van de hooge noodzakelijkheid van eene nieuwe wijze van regeren, die den wil, om iets beters tot stand te brengen, met het vermogen paart om het uit te voeren. Een man, steeds bereid van alle kanten inlichtingen te ontvangen en onafhankelijk genoeg van oordeel en gemoed om zich door geenerlei invloed te laten leiden, maar uit eigene oogen te zien en naar eigene overtuiging te handelen. Of men echter deze eigenschappen bij één der dezer dagen met het gouverneur-generaalschap gedoodverwde personen vinden zou, betwijfelen wij.

(1) Van Hoëvell, *Reis over Java, Madura en Bali in het midden van 1847*, [illegible] volgg.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 14 *febr.* In de zitting van gisteren avond heeft het wetgevend ligchaam alhier besloten, het voorstel betreffende de toetreding dezer vrije rijksstad tot het driekoningen-verbond, naar eene commissie van 7 leden te verwijzen, ten einde daarover een rapport uit te brengen. Dit besluit is geheel overeenkomstig den wensch des senaats uitgevallen; deze heeft verklaard bereid te zijn aan deze commissie al de verlangde inlichtingen te geven.

— In den Beijerschen Palts heeft de regering aan de Duitsch-katholieken de openbare uitoefening hunner godsdienst verboden, zoo lang zij niet de grondslagen hunner leer en innerlijke organisatie bekend gemaakt, en te gelijker tijd hunne uittreding uit de roomsch-katholieke kerk officiëel aangekondigd zullen hebben.

In bijna alle overige Duitsche staten worden [illegible] den Duitsch-katholieken geene zwarigheden [illegible] den weg gelegd, [illegible] afgevaardigden [illegible] gevestigde gemeenten [illegible] concilium den eersten donderdag na Paschen gehouden worden. Men is

het echter nog niet onderling eens, of zulks te Leipzig of hier ter stede plaats zal hebben.

— Het gerucht, dat de Zwitsersche bondsraad reeds eene nota van de Oostenrijksche en Pruisische regeringen, betreffende de opheffing van het regt van verblijf voor vreemdelingen, ontvangen had, wordt uit Bern tegengesproken. Overigens verneemt men, dat de Fransche regering vooralsnog niet geantwoord heeft op de memorie, hierover door Oostenrijk en Pruisen aan deze gerigt, en dat in de plaats gehad hebbende conferentie tusschen den bonds-president en den Engelschen gezant, sir *E. Lyons*, deze laatste verklaard heeft, dat Engeland niet willens is, zijne toestemming tot de plannen van Oostenrijk en Pruisen te geven.

— Den 9den dezer heeft te Bern een diplomatiek diner plaats gehad, waaraan echter de Pruisische en Russische gezanten geen deel hebben genomen. Daarentegen waren niet alleen de Fransche gezant, alsmede de Nederlandsche en Belgische consuls-generaal, maar zelfs de Oostenrijksche gezant tegenwoordig. Van politiek werd echter geen woord gerept.

FRANKRIJK.

Parijs, *15 febr.* De zitting der Wetgevende Vergadering werd heden geopend met eenige discussiën over de magtiging door den procureur-generaal van Bordeaux gevraagd, om eene vervolging in te stellen tegen den volksvertegenwoordiger *Marc Dufraisne*. De vergadering vereenigde zich met het besluit der commissie, om de magtiging te weigeren.

Vervolgens waren aan de orde de beraadslagingen over het wets-ontwerp, om het ministerie van landbouw en koophandel een crediet van 200,000 fr. toe te staan op de dienst van 1849, voor sjerpen en vaandels. Het ontwerp werd met 494 tegen 28 stemmen aangenomen.

Eindelijk volgden de interpellatiën van de heeren *Lafon* en *Boysset*, betreffende de wijze waarop den heer *Proudhon* alle verkeer met zijne betrekkingen was afgesneden en het hem zelfs niet vergund was met zijne medegevangenen om te gaan. De heer *Lafon* verwonderde zich over het misbruik door de administratie in deze van hare magt gemaakt en vroeg den minister waardoor de heer *Proudhon* eene dergelijke behandeling verdiend had.

De heer *Ferdinand Barrot* verklaarde dat de heer *Proudhon* steeds was blijven doorgaan met het verbreiden zijner heillooze stellingen en men daarom was verpligt hem zooveel mogelijk af te zonderen; dat echter thans bevel was gegeven om zijne familie bij hem toe te laten.

Na weinig belangrijke discussiën verwierp de vergadering eene gemotiveerde orde van den dag, waarbij de heer *Boysset* de vergadering wilde doen verklaren, dat zij de wijze, [illegible] *Proudhon* handelde, strengelijk afkeurde. De vergadering ging vervolgens tot de orde van den dag over, zijnde de deliberatiën over het voorstel der heeren *Nadaud* en *Morellet*, betreffende den openbaren arbeid. De discussiën werden echter kort daarop tot den volgenden dag uitgesteld.

— Volgens brieven uit Smirna was de Fransche vloot naar den Piraeus onder zeil gegaan, doch weder verpligt geweest terug te keeren wegens een orkaan die toen woedde; verscheidene schepen moeten in groot gevaar verkeerd hebben van te zullen vergaan.

Een andere brief meldt, dat het zeer gelukkig was dat de schout-bij-nacht *Touchard*, gewezen adjudant van den Prins *van Joinville*, van dezen Prins uitmuntende kaarten van den Archipel bekomen had, waardoor hij nabij een weinig gekend eiland eene reede kon aanwijzen, op welke de vloot eene veilige ankerplaats vond. Later te Smyrna teruggekeerd zijnde, vertrok de vloot den 23sten januari weder naar den Piraeus.

ITALIE.

Een brief uit Napels, door het *Journal des Débats* medegedeeld, meldt, dat het vertrek des Pausen naar Rome weder voor eenige dagen vertraagd is. Ook van een anderen kant wordt gezegd, dat de terugkomst des Pausen weder voor een onbepaalden tijd is uitgesteld.

Op Sicilië is de kalmte op verre na nog niet hersteld. Zoo moeten er te Palermo den 27sten weder grove ongeregeldheden hebben plaats gehad. De troepen en het volk zijn slaags geweest en het vuur van weêrszijden moet meer dan een uur geduurd hebben, waarop de militairen meester van het slagveld ge[illegible]. Den volgenden dag zijn de gevangenen zonder vorm van proces gefusilleerd.

In een brief uit Genua, door de *Patrie* medegedeeld, [illegible]gd dat het ministerie zich thans ernstig [illegible] uitgewekenen begint te bemoeijen. Men [illegible] 5 à 6000, die in clubs en koffijhuizen zamenspannen en eene werkzame propaganda [illegible] uitmaken. In den schouwburg hoort [illegible] *de republiek!* en in de straten: *Weg [illegible] regering! Leve het volk! Weg met de rijken!* terwijl men schier overal plakkaten op de muren vindt aangeplakt, waarop te lezen staat: *oorlog aan Oostenrijk.* Daarbij wordt [illegible] met democratische en socialistische boeken en vlugschriften, zijnde meestal vertalingen der werken van *Louis Blanc*, *Proudhon* enz. enz.; zelfs heeft men nieuwe uitgaven verspreid van *le Contrat social* van *Rousseau*, het *Traité de la tyrannie* van *Alfierie*, eene schandelijke historie, waarin de geestelijkheid wordt ten toon gesteld, welke voor het eerst in 1783 te Londen het licht zag, en meer andere geschriften van dien aard.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *17 febr.* Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den februari 1850, no. 44, is aan mr. *Schelte* baron *van Heemstra*, laatst minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., een pensioen verleend van *f* 762, op grond van de artt. 11 en 43 der wet op de burgerlijke pensioenen van 9 mei 1846 (*Staatsblad* no. 24).

Arnhem, *18 febr.* Den 28sten dezer maand zal voor het provinciaal geregtshof van Gelderland teregt staan *Johanna Stegerman*, dienstmeid te Vaassen, beschuldigd van op eene geweld dadige wijze hare tweelingen, van welke zij in den nacht van 16 december des vorigen jaars was bevallen, van het leven te hebben beroofd. Uit de schouwing der lijkjes, welke door de heeren doctor *Homoet* en den chirurgijn *van den Broek*, in tegenwoordigheid van den heer regter-commissaris met de uiterste naauwkeurigheid heeft plaats gevonden, moet gebleken zijn, dat de kinderen levend en levensvatbaar zijn ter wereld gekomen; dat zij slechts korten tijd en onvolkomen hebben geademd; en dat hun het leven op eene gewelddadige wijze is ontnomen.

Wij vernemen dat de advokaat mr. *Boissevain* is belast met de verdediging der ongelukkige, die op slechts negentienjarigen leeftijd onder zoo zware beschuldiging gebukt gaat. Haar vroeger levensgedrag moet onberispelijk zijn geweest, en ook in de gevangenis onderscheidt zij zich door een ordelijk en arbeidzaam gedrag. Als eene meldenswaardige bijzonderheid kunnen wij nog opteekenen dat de leeraar harer gemeente, bij wien zij nog kort te voren hare belijdenis had geleerd, zich heeft gehaast haar in de gevangenis te komen bezoeken, om haar door den troost der godsdienst te sterken. Dit schoone voorbeeld mag der navolging wel waardig worden geacht.

— Het gebouw van St. Peter, in de Rijnstraat hier ter stede, door verkoop in particuliere handen zijnde overgegaan, zoo meenen wij nogmaals de regering dezer stad te moeten opmerkzaam maken op het groote ongerief voor vele ingezetenen indien, ten gevolge daarvan, het openbare uurwerk, in dat gebouw aanwezig, kwam te vervallen. Wij zouden dan voor gansch Arnhem slechts ééne enkele klok overhouden, en geheel van een openbaren tijdwijzer verstoken zijn wanneer die klok herstelling eischt of de jaarlijksche schoonmaak ondergaat. — Daar nu, naar wij vernemen, bij den tegenwoordigen eigenaar [illegible] in den tegenwoordigen toestand te laten, zoo zou de stedelijke regering welligt zeer voogzaam met hem een beding kunnen aangaan, om het tegenwoordige uurwerk, voor rekening der stad in hetzelfde gebouw te onderhouden. Zekerlijk althans zou er noodwendig in de behoefte aan een tweede uurwerk moeten worden voorzien, indien dat van St. Peter kwam te vervallen. En waar is aanstonds eene zoo geschikte gelegenheid te vinden omdat aan te brengen dan ter plaatse, waar het zich bevindt?

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET *tot vaststelling van het briefport en regeling der brievenposterij.*

(Vervolg van no. 34.)

Art. 13. Het port van gedrukte aankondigingen, berigten, prospectussen, boekenlijsten, circulaires, marktbrieven, prijscouranten, muziekpapier, tijdschriften, niet ingebonden boekwerken, en in het algemeen van alle gedrukte stukken, niet vallende onder de bepaling van art. 12, bedraagt *twee* cents voor ieder geheel vel, *één* cent voor ieder halfvel, en *een halve cent* voor ieder kwartvel druks, behoudens de navolgende bepalingen.

Bladen of stukken papier van minder dan 8 vierkante palmen oppervlakte worden als kwartvellen, — van 8 tot en met 15 vierkante palmen als halve vellen, — van 15 tot 30 vierkante palmen als geheele vellen berekend.

Voor papier van grooter formaat dan van 30 vierkante palmen, wordt het port voor elke 15 vierkante palmen of gedeelte van 15 vierkante palmen meerdere oppervlakte, met *één* cent verhoogd.

Het minste port echter, hetwelk voor een of meer der bij dit artikel bedoelde gedrukte stukken, onder eenen afzonderlijken omslag verzonden, geheven wordt, bedraagt *twee* cents.

Art. 14. De gedrukte stukken, bij artt. 12 en 13 bedoeld, worden door de belanghebbenden ingepakt onder repen papier, die te zamen niet meer dan de helft der oppervlakte van het paket of van het stuk, in den staat waarin het op de post gebragt wordt, bedekken, en die zoodanig zijn gesloten dat het onderzoek naar den inhoud mogelijk zij.

De stukken zelve, moeten behalve de vermelding op den omslag van den naam en de woonplaats van hem aan wien het stuk gerigt is, geheel gedrukt of gesteendrukt zijn; zonder eenig handschrift, cijfers of teekens, de plaats van schrift vervangende, te bevatten.

Hiervan zijn alleen uitgezonderd de drukproeven, mits het schrift zich bepale tot hetgeen de aanwijzing en verbetering der drukfeilen en de bijzonderheden daarmede in onmiddellijk verband staande, betreft.

Het port van alle gedrukte stukken wordt ten kantore van afzending betaald.

De stukken, die niet aan al de bij dit artikel gestelde voorwaarden voldoen, worden met het gewone briefport belast.

Art. 15. Het aanteekengeld van alle brieven, waaromtrent het nemen van die voorzorg door de afzenders, onder inachtneming van hetgeen omtrent de wijze van sluiting is voorgeschreven, verlangd wordt, bedraagt tien cents, ten kantore van afzending te betalen.

Het gewone port wordt bovendien op denzelfden voet als van andere brieven ingevorderd.

De tegemoetkoming aan den afzender, bij vermissing van eenen aangeteekenden brief, door de administratie te betalen, bedraagt *vijf en twintig gulden*, zonder meer.

Wegens brieven die niet zijn aangeteekend, is geene zoodanige te-gemoet-koming of andere schadevergoeding verschuldigd.

Art. 16. De aanteekening is verpligtend bij verzending van brieven of paketten, waarin gereed geld, edele metalen of kostbaarheden besloten zijn. Wanneer het in acht nemen van die voorzorg door de belanghebbenden verzuimd is, geschiedt de aanteekening ambtshalve; doch in dat geval worden de brieven of paketten niet afgegeven dan tegen betaling van *dubbel* port, en van *vijf* ten honderd der ingeslotene waarde, alles onverminderd het bepaalde bij het volgende artikel.

Art. 17. Er zijn op alle postkantoren, voor verzendingen van geld of geldswaarde, postwissels te bekomen, op een ander postkantoor betaalbaar.

Voor provisie wordt, ten behoeve van het rijk, *twee* ten honderd van het bedrag, bij de afgifte der wissels, ingevorderd.

Het minste regt, hetwelk voor eenen postwissel ontvangen wordt, bedraagt *twee* cents.

Art. 18. De brieven met bijzondere scheepsgelegenheden in de zeehavens van het rijk uit de koloniën of van elders over zee aangebragt, zijn onderworpen aan een port van 40 cents, voor een gewigt van 15 wigtjes en daarbeneden.

Op de zwaardere brieven is de opklimmende schaal in art. 7 vastgesteld van toepassing; doch met deze wijziging, dat voor een gewigt van 50 tot 100 wigtjes slechts vier malen, van 100 tot 250 wigtjes slechts vijf malen het port, en wijders voor elke 150 wigtjes of breuk van 150 wigtjes daarenboven, slechts éénmaal het port meer berekend wordt.

Voor nieuwspapieren of andere gedrukte stukken, zich bevindende in den staat bij art. 14 omschreven, [illegible]

Elke afzonderlijk ingepakte verzending van dien aard wordt ten minste met 20 cents belast.

Aan de gezagvoerders der schepen, met welke zoodanige brieven of stukken worden aangebragt, wordt door de administratie *tien* centen per stuk uitgekeerd.

De bepalingen van dit artikel zijn mede van toepassing op de verzendingen, die, op gelijke wijze, uit het Rijk naar de Nederlandsche koloniën plaats vinden.

Het binnenlandsche port is, in ieder geval, en ook, wanneer dit verschuldigd is, het Nederlandsche koloniale port, onder het bij dit artikel vastgestelde bedrag begrepen.

Art. 19. De verzendingen met schepen, behoorende tot de zeemagt van den staat, vallen onder de bepalingen van het laatst voorgaande artikel; met uitzondering van hetgeen de betaling van 10 cents per stuk aan de gezagvoerders betreft.

Art. 20. De bepalingen dezer wet betreffen de binnenlandsche briefwisseling, onverminderd hetgeen in artt. 18, 19, 26, 27 en 28 omtrent de koloniale briefwisseling, omtrent het vervoer van brieven over de grenzen, en omtrent het aanbrengen of verzenden van brieven in of uit de zeehavens van het Rijk wordt vastgesteld.

De heffing van het port op de buitenlandsche briefwisseling en hetgeen daarmede in verband staat, wordt door Ons geregeld naar aanleiding van de o[illegible] de vreemde [illegible] administratiën bestaande of nader te maken.

De laatste bepaling is mede van toepassing op de briefwisseling met de Nederlandsche koloniën, wanneer dezelve door tusschenkomst van buitenlandsche regeringen of administratiën over en weder verzonden of ontvangen wordt.

Art. 21. De dienst van de brievenpost tusschen de postkantoren en de gemeenten waar geen zoodanig kantoor bestaat, wordt naar plaatselijke omstandigheden geregeld.

De administratie voorziet daarin van rijkswege door het vestigen van hulpkantoren, ten dienste van eene of meer gemeenten ingerigt, of op eene andere, met de plaatselijke gesteldheid overeenkomstige wijze, in zooverre de ter harer beschikking staande middelen en het algemeen belang dit toelaten.

Wanneer de administratie niet in de dienst voorzien heeft, blijft het aan de plaatselijke besturen, of ook wel aan de belanghebbenden zelven, overgelaten, zich tot eene der naastbij gelegene post-inrigtingen in betrekking te stellen.

In de gevallen bij dit artikel bedoeld, zijn de

kosten van de bestelling der brieven aan de huizen der ingezetenen, niet van regtswege onder het rijksport begrepen.

Het bedrag van deze kosten wordt door de administratie, na gehouden overleg met de plaatselijke besturen, geregeld.

Art. 22. De brieven, waarvan de aanneming door de belanghebbenden geweigerd is, mitsgaders de zoodanige, welke, om de eene of andere reden, niet hebben kunnen worden besteld of uitgereikt, blijven gedurende ten minste zes maanden ter beschikking der belanghebbenden onder de administratie berusten, behoudens hetgeen bij art 20 omtrent de buitenlandsche briefwisseling bepaald is.

Na verloop van dien termijn worden de brieven vernietigd, met uitzondering van die welke stukken van waarde bevatten. Deze worden met den inhoud bewaard, en van het bestaan derzelve wordt onmiddelijk aan de belanghebbenden kennis gegeven, met uitnoodiging om dezelve, des verkiezende, in ontvang te doen nemen.

Dit laatste niet geschied zijnde binnen een tijdsverloop van vijf jaren na de gedane kenisgeving, worden de voorhanden zijnde gelden of geldswaarden aan toonder onder de ontvangsten der administratie verantwoord, en al het overige vernietigd.

Art. 23. Er kan geen beslag worden gelegd op brieven of paketten die zich op de postkantoren of daarbuiten, doch onder de bewaring van ambtenaren of bedienden der post-administratie in hunne ambts- of dienstbetrekking, bevonden; behoudens de voorschriften van het Wetboek van Strafvordering.

Art. 24. Niemand, behalve de ambtenaren of personen in dienst der post-administratie, en deze alleen ten behoeve van den staat, vermag zich te belasten of in-ste laten met de overbrenging, tegen genot van vracht, van brieven of paketten, papieren bevattende, tusschen de eene plaats en de andere; op wegen, of in rigtingen waar een brievenpost bestaat, of waar op eenigerhande wijze door of namens de administratie gelegenheid tot het verzenden of ontvangen van brieven gegeven wordt; noch ook in eenige gemeente, waar eene post-inrigting bestaat, brieven van anderen ter verzending aannemen, bijeenverzamelen of bestellen, — op eene boete van ƒ10 tot ƒ100 voor de eerste en van ƒ100 tot ƒ300 voor elke volgende overtreding; of wel, in geval van wanbetaling, op straf eener gevangenis van drie tot zeven dagen in het eerste, en van zeven tot veertien dagen in het tweede geval.

De ondernemers van spoorwegen, postwagens, diligences, omnibussen, vrachtwagens of vrachtkarren, stoombooten, veerschepen of veerschuiten, en in het algemeen van alle openbare middelen van vervoer, mitsgaders voetboden of commissionnairs op vaste of vooraf aangekondigde tijdstippen vertrekkende, worden, in geval van overtreding, in het dubbel der hierboven bepaalde straffen verwezen.

Alle vervoer, bijeenzameling, verzending of bestelling van brieven, door of van wege de personen bij de vorige zinsnede bedoeld, wordt gerekend tegen genot van vracht te geschieden.

Art. 25 Van de bepalingen des voorgaanden artikels zijn uitgezonderd: alle paketten, waarvan het gewigt vijf oncen van het Nederlandsche pond of daarboven bedraagt; de papieren betrekkelijk de onderneming van den ver-voerder; en de adressen of facturen behoorende bij de goederen die tevens vervoerd worden.

De ondernemers van openbare middelen van vervoer of andere personen, bij de voorlaatste zinsnede van art: 24 opgenoemd, die meerdere brieven bijeenveegen, om dezelve met elkander voor een paket boven het gewigt van vijf oncen te doen doorgaan, vervallen in de strafbepalingen die in de evengenoemde zinsnede zijn vervat.

Art. 26. De voorschriften van art. 24 en 25 zijn mede van toepassing op het vervoer over de grenzen aan de zee- of landzijde, tusschen plaatsen die binnen en buiten het rijk zijn gelegen, in de eene of in de andere rigting, behoudens hetgeen bij de twee volgende artikelen bepaald is.

Art. 27. De gezagvoerders van schepen, uit zee in de havens van het rijk binnenvallende, en brieven aan boord hebbende met welker overbrenging zij of eenige ander persoon, tot de bemanning van hun schip behoorende, zijn belast, of van welker aanwezen aan boord zij kennis dragen, zijn verpligt daarvan opgave te doen aan de ambtenaren der in- en uitgaande regten met de inklaring der schepen belast, en voorts die brieven, in zooverre dezelve onder hunne eigene bewaring of van personen tot de bemanning van hun schip behoorende zijn, dadelijk na hunne aankomst in de haven of op de reede, op het naastbij gelegen kantoor, tegen een bewijs van den goeden ontvang en de uitbetaling der bij art. 18 bepaalde uitkeering, te doen afgeven; ten ware dezelve reeds vroeger van wege het postkantoor mogten zijn in ontvang genomen.

Bijaldien zij het doen van die voorloopige aangifte verzuimen, zoodat er later bij hen brieven aan boord worden gevonden, waarvan bij de inklaring had behooren te zijn melding gemaakt, of ook wanneer zij nalaten de brieven, binnen den tijd van 24 uren na hunne aankomst, op het postkantoor te doen afgeven, vervallen zij in de straffen op het verboden vervoer van brieven vastgesteld.

Art. 28. Daarentegen zijn de gezagvoerders van uit de havens van het rijk naar eenige buitenlandsche zeehaven of naar de koloniën bestemde schepen, verpligt de brievenmalen mede te nemen, die vóór hun vertrek, namens de post-administratie bij hen worden aan boord gebragt, en tegen een bewijs van goeden ontvang overhandigd, om die op het postkantoor in de haven van bestemming, wanneer zij dezelve aandoen, te bezorgen.

Zij worden uit de Nederlandsche haven niet uitklaard dan op vertooning van zoodanige brievenmaal, of van eene verklaring van den directeur van het postkantoor in de zeehaven, dat hij er geene had mede te geven.

Art. 29. Behalve de ambtenaren bij art. 11 van het Wetboek van Strafvordering, met de opsporing van misdrijven belast, worden de beambten van 's Rijks belastingen, mitsgaders die van de posterijen, mits voorzien van hunne commissiën, bevoegd verklaard om alle overtredingen van de bepalingen dezer wet, ook door aanhouding en visitatie van de vervoermiddelen waarmede het misdrijf gepleegd wordt, te constateren, en deswege proces-verbaal op hunnen ambts-eed op te maken.

Deze processen-verbaal zullen gelden als schriftelijke bescheiden, naar de voorschriften van art. 437 van het bovengemelde Wetboek.

De brieven worden in beslag genomen en nevens het proces-verbaal [illegible] directeur van het naastbij gelegen postkantoor overgebragt.

Van de aanhouding der brieven wordt aan de personen, ten wier name het opschrift luid, kennis gegeven.

Art. 30. De processen-verbaal worden, door of namens de administratie, aan den officier van justitie bij de arrondissements regtbank onder wiens ressort de overtreding is geconstateerd, opgezonden, ten einde volgens de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering te worden behandeld en vervolgd.

De bekeurde kan de regtsvervolging voorkomen door het maximum der boete vrijwillig te betalen, op den voet bij art. 254 van het evengemelde wetboek bepaald. Ook kan het bedrag der te betalen boete, mits binnen de perken bij de wet vastgesteld, het onderwerp eener transactie tusschen de administatie en den bekeurde uitmaken; doch niet dan op last van het hoofd van het departement waaronder de post administratie ressorteert, en alléén vóór dat de regtsvordering is ingesteld.

De in beslag genomen brieven worden aan de afzenders, mits hunne betrekking als zoodanig bewijzende, of ook aan de personen ter wier name het opschrift der brieven luidt, op hun schriftelijk verzoek en tegen betaling van het volgens deze wet verschuldigde port, uitgereikt.

Art. 31. De boeten die aan de overtreders bij regterlijk gewijsde zijn opgelegd, mitsgaders die waarvan de betaling vrijwillig geschiedt, worden ingevorderd door het bestuur der registratie, op den voet bij art. 16 der wet van 18 Januarij 1832 (*Staatsblad* no. 29) bepaald.

De helft van deze boeten komt ten voordeele van den staat; de wederhelft wordt uitgekeerd aan den ambtenaar of de ambtenaren die de aanhouding gedaan en het proces-verbaal opgemaakt hebben.

Art. 32 De gevallen waarin vrijstelling van briefport wordt verleend ter zake van het algemeen belang, worden door Ons bepaald.

De voorwaarden dier vrijstelling en de bepalingen daaromtrent in acht te nemen, maken het onderwerp uit van een reglement van algemeen bestuur, door Ons vast te stellen.

Het insluiten van bijzondere briefwisseling in ambts-brieven of pakketten waarvoor vrijdom van port toegestaan is, wordt gestraft volgens de bepalingen van art. 24 en volgende, omtrent het verboden brievenvervoer.

Art. 33. Alle vroegere wetten of wettelijke verordeningen de brieven-posterij betreffende, worden verklaard te zijn opgeheven met den dag waarop de tegenwoordige wet in werking komt.

Art. 34. Deze wet treedt in werking op het tijdstip door ons nader aan te wijzen.

Lasten en bevelen.

Staat der Rivieren in Gelderland [illegible]

Rapporten van 16 februari.

Boven-Rijn.

15 febr., 11½ uur v. m., te Emmerik 6.02 el; gevallen 21 N. dm.

15 febr., 12 uur m., te Spijk 5.38 el; 2.19 el onder nul of het noodpeil; gevallen 24 N. dm.

15 febr., 4 uur n. m., te Lobith [illegible] gevallen 24 dm. — De overlaat werkt met 0.93 el.

15 febr., 8 uur v. m., te Oud-Zevenaar 5.82 el; gevallen 21 N. dm. — De Lijmersche overlaat waakt 62 dm.

Waal.

16 febr., 6 uur v. m., te Hulhuizen 5.97 el; 2.19 el onder nul of het noodpeil; gevallen 28 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 8 uur v. m., te Lent 5.88 el; 3.12 el onder nul of het noodpeil; gevallen 19 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 1 uur n. m. te Tiel 5.92 el; 2.08 el onder nul of het noodpeil; gevallen 13 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 8 uur v. m., te Tuil 3.24 el; 1.76 el onder nul of het noodpeil; gevallen [illegible] Het water vallende.

15 febr., 5 uur v. m., te Gorinchem 3.31 el; 1.87 el onder nul of het noodpeil; gevallen 14 N. dm. — Het water vallende.

Neder-Rijn en Lek.

16 febr., 6 uur v. m., te Pannerden 5.63 el; 2.22 el onder nul of het noodpeil; gevallen 20 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 8 uur v. m., te Arnhem 5.50 el; 1.40 el onder nul of het noodpeil; gevallen 20 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 8 uur v. m., te Culenborg 5.21 el; 0.89 el onder nul of het noodpeil; gevallen 14 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 8 uur v. m., te Vianen 3.58 el; 1.42 el onder nul of het noodpeil; gevallen 18 N. dm. — Het water vallende.

IJssel.

15 febr., 8 uur v. m. te Westervoort 5.40 el; 110 el onder nul of het noodpeil; gevallen 15 N. dm.

14 febr., 8 uur v. m., Doesborgh 4.70 el; gevallen 7 N. dm — De Ellekomsche overlaat werkt met ongeveer 50 dm. — De Bingerdensche overlaat heeft nog niet gewerkt.

14 febr., 8 uur v. m., te Zutphen 5.86 el; gevallen 12 N. dm. — De kanonsdijk is weder wa[illegible] schade geleden, doch de weg is in [illegible]

14 febr., 6[illegible] uur [illegible] gevallen 2 N. dm.

Maas.

14 febr., 5 uur v. m., te Neerasselt 5.40 el; 1.20 el onder nul of het noodpeil; gevallen 6 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 10 uur v. m., te Alphen gevallen 6 N. dm. — Het water vallende.

Volgens berigt van Dodewaard, zouden zich te Ochten kenteekenen eener verzinking hebben opgedaan, welke zonder gevaar werden geacht.

Rapport van 17 februari.

Boven-Rijn.

14 febr., 7 uur n. m., te Coblenz 16 vt. 9 dm. — De schipbrug is weder gelegd.

Waal.

16 febr., 8 uur v. m., te Nijmegen 5.78 el; gevallen 19 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 1 uur n. m., te Tiel 5.70 el; 2.30 el onder nul of het noodpeil; gevallen 22 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 9 uur v. m, te Tuil 3.07 el; gevallen 17 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 5 uur v. m., te Gorinchem 3.20 el; 1.98 el onder nul of het noodpeil; gevallen 11 N. dm. — Het water vallende.

Neder-Rijn en Lek.

17 febr., 8 uur v. m., te Arnhem 5.20 el; gevallen 18 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 8 uur v. m., te Culenborg 5.09 el; 1.01 el onder nul of het noodpeil; gevallen 12 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 7½ uur v. m., te Vianen 3.45 el; 1.55 el onder nul of het noodpeil; gevallen 13 N. dm. — Het water vallende.

IJssel.

16 febr., 8 uur v. m., te Westervoort 5.28 el; 1 22 el onder nul of het noodpeil; gevallen 13 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 8 uur v. m., te Doesburg 4.61 el; gevallen 9 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 8 uur v. m., te Zutphen 5.70 el; gevallen 16 N. dm. — Het water vallende.

15 febr., 7 uur v. m., te Kampen 2.48 el; gevallen 12 N. dm. — Het water vallende.

Maas.

16 febr., 5 uur v. m., te Neerasselt 5.37 el; 1.23 el onder nul of het noodpeil; gevallen 4 N. dm. — Het water vallende.

16 febr., 9½ uur v. m., te Alphen 6 dm gevallen. — Het water vallende.

Volgens berigt van den heer ingenieur, die eene inspectie in loco heeft gedaan, zijn de kenteekenen [illegible] te Ochten [illegible] (zie het rapport van gisteren) niet als gevaarlijk te beschouwen.

De buitengewone rivier-correspondentie opgeheven zijnde, zullen geene dagelijksche berigten meer gegeven worden.

18 febr. 8 uur v. m., te Arnhem 5.17 el; gevallen 3 N. dm.

Ingezonden Stukken.

Millingen, den 12den februarij 1850.

Mijnheer de Redacteur!

Eenigzins vreemd is het, dat in de dagbladen als ambts-berigten zoo weinig melding is gemaakt van de overstrooming, welke de Duffelt deze dagen getroffen heeft

Door het voor en gedurende den [illegible] der Oojsche sluis, maar voornamelijk [illegible] loopen van de in 1830 willekeurig [illegible] dijken, staat Millingen [illegible] hunne huizen [illegible] van alles be-

geofd; moesten echter nog zwaarder beproefd worden. Door de stormen, welke in den nacht van den 8sten op den 9den dezer en volgende dagen gewoed hebben, werden de huizen dusdanig geteisterd, dat er tien geheel werden weggespoeld, vele op het vallen staan en er geen is, dat niet heeft geleden. De nood was groot. De menschen met hun vee en hetgeen in den beginne nog had kunnen geborgen worden, zaten in doodsangst in hunnen huizen, zonder dat er eenige voorzorgen tot redding getroffen waren of wierden, alleen aan de menschlievende hulp overgelaten, welke zich hier nooit verloochend heeft. Mogt het gelukken menschen en vee te redden, aan het overige viel niet te denken, waardoor vele, ook nog datgene wat geborgen was, zagen verloren gaan. De ellende hierdoor veroorzaakt, is onbeschrijfelijk.

Dit is de elfde overstrooming sedert 1830, waarvan ieder derzelver door bevoegden begroote schade, voor Millingen op *f* 25,000 en voor de geheele Duffelt op *f* 200,000 wordt aangegeven, doch nimmer was dezelve op verre na zoo groot als thans.

Over de oorzaak, de verlaging der Ooijsche dijken, hetgeen in 1830 door het gouvernement lijdelijk werd aangezien, is dikwijls door de inwoners van Millingen geklaagd en om voorziening verzocht geworden, doch vruchteloos. Wel werden er door het gouvernement commissiën benoemd, zoo het heette, om aan dat verlangen te voldoen, maar van de uitkomst hoorde men nimmer iets. Of het aan de instructiën, aan deze commissiën gegeven, of aan de laauwheid der personen, die dezelve uitmaakten, te danken is, dat deze geene resultaten opleverden, weet men niet; doch onbegrijpelijk zal het zeker een ieder voorkomen, zoo men weet, dat de kosten van verhooging van de onregtmatig verlaagde Ooijsche dijken, niet het vierde gedeelte der schade van eene enkele overstrooming, zouden bedragen.

Door deze regelen in UEd. geacht blad op te nemen en alzoo de attentie op deze zaak te vestigen, zult gij verpligten, die de eer heeft te zijn

UEdw. Dienaar,

J. ARNTZ.

Gedenkt de behoeftigen!

Op den 7den februari jl. overstroomde de gansche gemeente Millingen, waardoor alle huizen diep in het water geraakten. — Door den harden en langdurenden wind was de golfslag zoo hevig dat geene woning onbeschadigd bleef en vele huizen geheel wegsloegen, zoodat de menschen met alle inspanning en hulp van anderen alleen het leven behielden, hoewel eenig vee is verdronken.

De ellende en armoede, door deze overstrooming ontstaan, zijn overgroot en onmogelijk om kenbaar genoeg af te schetsen. De arme menschen, die uit hunne [illegible] zagen zich van alles beroofd — de voorraad levensmiddelen in het water vergaan — meubels enz. vernield en verdreven — vlugtten zij aan den dijk, hun verblijf in schuren en aken nemende. — Onbeschrijfelijk is thans de armoede, en als men bedenkt hoe die later zal worden, en hoe die ongelukkige hunne woningen weder herbouwd zullen krijgen, is er geene uitkomst te voorzien.

In dezen nood schiet er niets over dan de algemeene mildadigheid in te roepen, hetwelk nooit te vergeefs geschied is.

De ondergeteekende stellen zich gaarne als commissie ten einde de gelden die verstrekt mogen worden in ontvang te nemen, en te zorgen dat ze op de nuttigste wijze worden besteed.

Zij verlaten zich er op dat deze gunstige gelegenheid voor den welgezeten en rijken, om zich, door bijstand te verleenen, nieuwe zegeningen van den Allerhoogsten te verschaffen, door den natuurgenoot zal worden waargenomen.

Zij roepen dan voor die arme lieden de goede gunst en bijstand van allen in en hopen met ruime giften te worden bedeeld.

[illegible] THEOD. TERWINDT, *Burgemeester*
J. HUISMAN, *Assessor.*
W. ARNTZ, *Assessor.*
J. G. KOEIJER, *Pastoor.*
H. G. HENDRIKS, *Rijks-ontvanger.*

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 7 tot en met 13 februari.

[illegible] met H. A. Winterbergh, 25 j.

Bevallen: J. C. Loggers, geb. Baarschers, D. — H. Schoemaker, geb. Bruntink, D. — G. Putman Cramer, geb. Jordens, D. — B. Bosch, geb. Braakman, D. — A. Doorspiek, geb. Hagen, D. — G. G. W. v. Vugt, geb. Boonk, D. — J. H. Nieuwenhuijs, geb. ten Hoopen, Z. — M. E. Bremmer, geb. Vennes, D. — G. Schoezetter, geb. Nyman, Z. — C. C. W. Landeweert, geb. Heijer, Z. — J. Lammers geb. ter Beek, Z.

Overleden: M. H. Schuilenburg, 4 m. — J. Nyland, wed. van G. Kleinkoop, 70 j. — H. J. Bessem, 56 j. — R. Boxem, 23 j. — J. H. Ley, 6 m.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 15 februari.

Tarwe *f* 6.50 à 7.62½. — *Rogge* (Oude) *f* 4.50. (Nieuwe) *f* 4.00 à 4.25. — *Boekweit* 4.00 à 4.80. — *Garst* *f* 3.30. — *Erwten* (Groene) *f* 6.12½ à 6.50. — *Boonen* *f* 4.15. — *Aardappelen* *f* 1.05 à 1.45. — *Boter* n. p. *f* 0.50 à 0.65; ⅛ ton *f* 13.25 à 13.75.

DEVENTER, 15 februari.

Het hooge water belette ook weer heden den aanvoer van Granen, en was dien ten gevolge uitersts gering; zijnde voor het weinige ter markt gebragte inmiddels goed vorige prijzen besteed, vooral in aanmerking genomen de veelal afwijkende en niet droge [illegible] 7.50. — *Rogge* *f* 3.80 à 4.10. — *Boekweit* *f* 4.30 à 4.70. — *Garst* *f* 3 à 3.65. — *Aardappelen:* *f* 1 à 1.20, puik beste *f* 1.40 het mud. Ter markt 15 à 20 mud. — *Boter:* 1ste soort *f* 13 à 13.50; 2de soort *f* 11 à 11.50.

ZUTPHEN, 14 februari.

De gesteldheid der markt verschilde weinig van die der vorige week; echter was de *Rogge* nog overvloediger aangevoerd en plus minus op 40 lasten op te geven. Het vertier was levendig en de prijzen waren 5 à 10 Cents hooger, als van *f* 4.05 tot 4.25. — *Tarwe* meerendeels op monster, van *f* 6.50 tot 7.25 à 7 50. — *Boekweit* van *f* 4.25 tot 4.75. — Overige artikelen niet ter markt. — *Aardappelen* *f* 1.25 het mud. — *Boter* *f* 12 het ⅛ vat.

[illegible] deze courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.0[illegible] voor [illegible] regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.